

3 Mei 1895, n°. 103.

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 313.

Coöperatieve handkracht-boterfabriek » de Nijverheid ”, te Fochteloo, gemeente Ooststellingwerf.

Heden, den zevenden Maart achttienhonderd vijf en negentig, compareerden in het schoolgebouw te Fochteloo, voor mij Kornelis Bakker, notaris in het arrondissement Heerenveen, ter standplaats Oosterwolde, in tegenwoordigheid van de na te noemen en mij bekende getuigen:

Johannes Alberts Mulder,
Lenze Hendriks Heeroma,
Hendrik Jans Hofman,
Klaas Wilts Post,
Jan Hendriks Donker,
Jacob Karstes Karsten,
Klaas Hendriks Dorprechter,
Fokke Teijes Knol,
Jan Alberts Kuiper,
Johannes Hendriks Baron,
Cornelis Alberts Mulder, voor zich en als mondeling lasthebber van Geertje Johannes van der Wey, weduwe van Albert Jans Mulder,
Klaas de Vries,
Pieter Alberts Mulder,
Kornelis Klazes Hofstra,
Jan Jannes Bruggink,
Abel Jacobs van der Hulst,
Klaas Emkes Oosterkamp,
Klaas Klazes Sikkema,
Jan Wolters Bruggen,
Sipke Jans Hof,
Willem Jans Hofman, als mondeling lasthebber van Jan Jans Hofman,
Willem Harmens Betten,
Jacob Hendriks Berga, voor zich en als mondeling lasthebber van Anne Hendriks Dorprechter,
Lammert Hendriks Dongstra,
Anne Klazes Dorprechter,
Teijze Harmens Betten,
Albert Alberts Kromkamp,
Jacob Jacobs Ruiter,
Hendrik Sjoerds Cats, voor zich en als mondeling lasthebber van Cornelia Sjoerds Cats, weduwe van Sipke Foppes van Veenen,
Hendrik Jans Tjassing, voor zich en als mondeling lasthebber van Jan Hendriks Tjassing,
Reint Sipkes Jonkers,
Jan Hoekstra,
allen, zoowel comparanten als lastgevers, van boerenbedrijf en wonende te Fochteloo.

De comparanten verklaarden bij deze akte op te richten eene coöperatieve vereeniging, onder den naam van: *Coöperatieve handkracht-boterfabriek » de Nijverheid ”* en voor die vereeniging te hebben vastgesteld de navolgende statuten.

Naam, zetel, doel.

Artikel 1. De vereeniging is gevestigd te Fochteloo, gemeente Ooststellingwerf, onder den naam van: *Coöperatieve handkrachtboterfabriek » de Nijverheid »*.

Het domicilie van de vereeniging en van al hare leden is ten kantore der vereeniging te Fochteloo.

Artikel 2. Het doel der vereeniging is boterbereiding door de exploitatie eener fabriek met handkracht, naar centrifugaal systeem, en den verkoop van de te verkrijgen producten.

Artikel 3. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene fabriek op door haar in erfpacht te verkrijgen grond te Fochteloo en verbinden de leden zich de melk ter bereiding te leveren van het rundvee der boerderij, bij ieder hunner in gebruik, voor zover zij die melk niet voor eigen of anderer gebruik behoeven.

De vereeniging is ook bevoegd om voor het beoogde doel melk van derden aan te koopen.

Artikel 4. De vereeniging verkoopt de verkregen producten, voortgekomen uit de melk in artikel 3 bedoeld.

De zuivere opbrengst daarvan wordt verdeeld onder de leden, naar verhouding der door ieder hunner geleverde melk, berekend per liter of kilogram, zooals nader bij huishoudelijk reglement zal worden bepaald.

Artikel 5. Onder zuivere opbrengst wordt verstaan de verkoopprijs der producten, na aftrek van de uitgaven vermeld in artikel 9.

Duur.

Artikel 6. De vereeniging wordt, behoudens verlenging, aangegaan voor den tijd van vijf en twintig jaren, aanvangende met den datum van openbaarmaking der akte van oprichting in de *Staatscourant*.

Artikel 7. Het dienstjaar vangt aan en eindigt op den twaalfden Mei des middags twaalf uur.

Geldmiddelen.

Artikel 8. Het kapitaal, benoodigd voor de stichting van het fabrieksgebouw en de aanschaffing van gereedschappen, en zoo voort, zal worden gevonden door leening.

Het geleende kapitaal zal worden afgelost, waartoe jaarlijks, te beginnen met den eersten Mei achttienhonderd zeven en negentig, eene som uit de kas der vereeniging zal worden beschikbaar gesteld, waarvan het bedrag door het bestuur zal worden bepaald.

Artikel 9. Op de rekening der vereeniging worden, behalve de termijnen van aflossing der aan te gane geldleening met de renten, in uitgaaf gebracht de belooning van het dienstbaar personeel, het benoodigde voor onderhoud van fabrieksgebouw en gereedschappen, belastingen, de kosten der administratie, assurantie van het gebouw en de roerende goederen en verdere kosten van exploitatie.

Artikel 10. De rechten der leden op de baten der vereeniging en hunne aansprakelijkheid voor hare verbintenissen en de schulden, worden bepaald naar de verhouding der door ieder hunner geleverde melk.

Lidmaatschap.

Artikel 11. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen.

Om als lid te kunnen worden aangenomen, moet men de bekwaamheid hebben om verbintenissen aan te gaan.

Wie als lid wordt aangenomen nadat de fabriek in werking is, moet in de kas der vereeniging een gulden inleggeld per koe betalen.

Het bestuur beslist over de toelating van nieuwe leden.

Artikel 12. Rechtverkrijgenden van een overleden lid kunnen, met goedkeuring van het bestuur, den overledene als zoodanig opvolgen.

Zij geven, zoo mogelijk binnen ééne maand na het overlijden, hunnen wensch daartoe aan het bestuur te kennen.

Artikel 13. Die om geldige redenen genoodzaakt is uit de vereeniging treden, ontvangt vijftig procent terug van de som die hij als inleggeld mocht hebben gestort en van het bedrag, dat ter oorzaak van de melkleverantie door het uittredende lid is afgelost op het kapitaal bedoeld in artikel 8.

Artikel 14. Als geldige redenen van uittreding worden beschouwd:

1. overlijden;
2. het geheel opheffen van het bedrijf als veehouder;
3. vertrek naar elders, waardoor de onmogelijkheid bestaat om de melk versch aan de fabriek te leveren.

De verdere geldigheid wordt overgelaten aan de beslissing van het bestuur.

Artikel 15. Zij die, volgens het oordeel van het bestuur, zonder geldige redenen uit de vereeniging treden, verbeuren hunne aanspraak op teruggave van inleg en van bijdrage in de aflossing van kapitaal en blijven bovendien voor de voldoening van de dan nog bestaande schuld verbonden.

Artikel 16. Elk lid kan wegens overtreding der statuten of van het huishoudelijk reglement of wegens oneerlijke handelingen, door het bestuur van zijn lidmaatschap vervallen verklaard worden. Op zoodanigen persoon is artikel 15 van toepassing.

Bestuur, beheer, toezicht.

Artikel 17. Het bestuur der vereeniging bestaat uit vijf leden, die, behoudens voorschrift der wet, zitting hebben voor vijf jaren en uit en door de leden worden gekozen.

Den twaalfden Mei van elk jaar treedt een der bestuursleden af.

De aftredende bestuursleden zijn terstond herkiesbaar. De aftredende bestuursleden blijven in functie totdat hunne opvolgers zijn benoemd.

Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en een secretaris-penningmeester, welke betrekkingen nooit in een persoon mogen vereenigd zijn.

Elk lid van het bestuur kan door de algemeene vergadering ten allen tijde ontslagen worden.

Artikel 18. Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten en is tot alle daden van eigendom en beheer bevoegd. Tot het voeren van rechtsgedingen is machtiging der leden noodig.

Artikel 19. Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door drie commissarissen en een plaatsvervangend commissaris, in de algemeene vergadering te benoemen.

Behoudens het bij de wet bepaalde, treedt een hunner jaarlijks af en wordt vervangen door den plaatsvervangenden commissaris, in wiens plaats telken jare een nieuwe wordt benoemd.

Het bestuur is verplicht aan commissarissen ten allen tijde op de eerste aanvraag alle verlangde inlichtingen te verstrekken omtrent zijn beheer, inzage te geven van de tot de vereeniging behorende boeken en bescheiden en de kas der vereeniging te vertoonen.

Vergaderingen, rekening en verantwoording.

Artikel 20. Jaarlijks in de maand Juni wordt eene algemeene vergadering gehouden, waarin de belangen der vereeniging worden behandeld en door het bestuur rekening en verantwoording over het afgelopen dienstjaar wordt gedaan.

Commissarissen onderzoeken vooraf de rekening en brengen staande de vergadering van hunne bevinding verslag uit, met advies tot vaststelling der rekening, met of zonder verandering. Het bestuur stelt hun minstens tien dagen vóór de algemeene vergadering de rekening met de bescheiden ter hand, gedurende welken tijd deze stukken ten kantore der fabriek voor belanghebbenden ter inzage liggen.

De goedkeuring der vergadering strekt het bestuur tot finale kwijting en décharge voor zijn beheer.

Artikel 21. Het bestuur belegt voorts vergaderingen, zoo dikwijls het dat in het belang der vereeniging noodig acht en binnen veertien dagen, wanneer dit door minstens een-vijfde der leden wordt verlangd. In het laatste geval geven de leden hiervan schriftelijk kennis aan den voorzitter, met opgave van redenen.

Artikel 22. Tijd en plaats der algemeene vergaderingen worden minstens vijf dagen te voren aan de leden bekend gemaakt bij convocatiebiljetten, waarop de punten van behandeling zijn vermeld. In spoedeisende gevallen, ter beoordeeling van het bestuur, kan voorschreven termijn tot vier en twintig uren worden ingekort.

Stemrecht.

Artikel 23. Het stemrecht wordt uitgeoefend naar gelang van de hoeveelheid geleverde melk in het afgelopen boekjaar, in dier voege dat een lid die twaalf duizend liter of minder melk levert ééne stem heeft en ieder lid die meer dan twaalf duizend liter melk levert twee stemmen heeft, terwijl over dit loopende boekjaar ieder lid ééne stem heeft.

Over zaken stemt men mondeling, over personen bij ongeteekende briefjes.

Alle besluiten van de algemeene en bestuursvergaderingen worden genomen bij meerderheid van stemmen der aanwezige leden, behoudens het bepaalde bij artikelen 25 en 26.

Staken de stemmen over eenig voorstel, dan wordt het geacht te zijn verworpen. Wordt bij benoeming van personen bij de eerste stemming geene meerderheid verkregen, dan volgt eene tweede vrije stemming. Geeft deze geen vereischte meerderheid, dan wordt eene herstemming gehouden tusschen het dubbeltal, dat bij de tweede vrije stemming de meeste stemmen op zich vereenigde, of indien meer personen evenveel stemmen hebben verkregen, tusschen hen allen, en is hij, die dan de meeste stemmen erlangt, de benoemde. Bij staking van stemmen beslist het lot.

De leden kunnen zich in vergaderingen en bij stemmingen doen vertegenwoordigen door een schriftelijk gevolmachtigde, die een

meerderjarig manspersoon moet zijn en verder ten genoegen van het bestuur. Een gevolmachtigde mag niet meer dan één lid vertegenwoordigen.

Artikel 24. Van het verhandelde in vergaderingen worden door den secretaris-penningmeester aantekeningen gehouden. Deze worden in de eerstvolgende vergadering voorgelezen en, na goedkeuring, door den voorzitter en hem geteekend.

Wijziging der statuten.

Artikel 25. Geen voorstel tot wijziging der statuten wordt in overweging genomen, dan alleen wanneer dit op het convocatiebiljet voorkomt en minstens twee-derde der leden tegenwoordig of vertegenwoordigd zijn in de vergadering.

Tot aanneming wordt drie-vierde der uitgebrachte stemmen vereischt. Moet wegens het onvoldoend aantal der tegenwoordige of vertegenwoordigde leden de beslissing worden uitgesteld, dan wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering behandeld, ook al zijn er minder dan twee derden der leden tegenwoordig of vertegenwoordigd.

Ontbinding.

Artikel 26. Tot ontbinding der vereeniging wordt alléén overgegaan wanneer minstens twee derden der leden met drie vierden der uitgebrachte stemmen daartoe besluiten.

Slotbepalingen.

Artikel 27. Bij huishoudelijk reglement door de leden vast te stellen, worden de bijzonderheden van beheer en exploitatie der abriek nader geregeld en de strafbepalingen op het niet nakomen der verplichtingen van de leden vastgesteld.

Artikel 28. Elk verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op eene vergadering der leden, die dan beslist in het hoogste ressort.

De comparanten zijn mij notaris bekend.

Waarvan akte in minuut. Gepasseerd op tijd en plaats voorschreven, in tegenwoordigheid van den heer Jolle Douwenga, hoofd der school, en Boele Jans Oosterloo, arbeider, beiden wonende te Fochteloo, als getuigen, die met de comparanten en mij notaris deze akte onmiddellijk na voorlezing hebben ondertee kend.

(Geteekend:) Johs. A. Mulder; Lenze H. Heeroma; H. J. Hofman; K. W. Post; J. Donker; J. K. Karsten; K. Dorprigter; F. Knol; J. Kuiper; J. Baron; C. A. Mulder; K. A. de Vries; P. A. Mulder; K. K. Hofstra; J. J. Bruggink; W. H. Betten; R. S. Jonkers; A. J. v. d. Hulst; K. I. Oosterkamp; K. K. Sikkema; Jan W. Bruggen; S. Hof; W. J. Hofman; J. H. Berga; L. H. Dongstra; A. K. Dorprigter; T. Betten; A. Kromkamp; J. Ruiter; H. Cats; H. Tjassing; Jan Hoekstra; J. Douwenga; B. Oosterloo; K. Bakker.

Geregistreerd te Oldeberkoop, den achtsten Maart 1800 vijf en negentig, deel 39, folio 72 recto, vak 2. Drie bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent (f 1,20). De ontvanger a. i., (geteekend:) *Schut*.